

ULKOMAAT **G20 LONTOOSSA**

Lontoon pankkiirit jättävät puvut kotiin

► Cityssä varauduttiin jo keskiviikon suuriksi povattuihin mielenilmauksiin

Anssi Miettinen
HELSINGIN SANOMAT

LONTOO. Rahamaailman keskus Lontoon City varautui jo tiistaina aprillipäivän suureksi povattuun mielenosoitukseen.

G20-kokouksen aattona Cityyn odotetaan kymmeniä tuhansia mielenosoittajia, joiden viestit vaihtelevat. Paikalle odotetaan niin pankkiirien pilkkajia, ilmastoaktivisteja kuin kapitalismin vastustajia.

Poliisi pelkää, että rauhanomaisetkin mielenilmaukset voivat riistettyä myös mellakoiksi. "Anarkistit" aikovat hyökätä varsinkin pankkeja vastaan, The Evening Standard-lehti kertoi.

Poliisi aikoo seurata tilannetta ainakin 3 000 valvontakameran avulla.

Useat liikkeet Englannin keskuspankin lähistöllä olivat jo tiistaina saaneet puolevyt ikkunoidensa suojiksi.

"Viime viikolla suhtauduin tähän ironisen huvittuneesti, mutta nyt täytyy myöntää, että olen hieman hermostunut", sanoi luksustavaraliikkeessä työskentelevä Paul Otto.

Hänen ei kuitenkaan tarvitse keskiviikkona tulla töihin. Liike on päätetty pitää suljettuna.

"Luksustavarat eivät taida huomenna tehdä kauppaansa", Otto viruilii.

Monet Cityn rahoitusalan yritykset ovat kehottaneet työntekijöitään jättämään keskiviikkona puvut ja kravattit kotiin, jotta pukeutuminen ei provosoisi mielenosoittajia. Myös poliisi on kehottanut pankkiireita pukeutumaan arkisesti. Kaikki eivät tule keskiviikkona töihin ollenkaan.

Silti osa Cityn työntekijöistä ei kuitenkaan aio alistua.

"Me jatkamme työtämme ihan normaalisti", sanoi vaikuutusmeklari John Wallace, jonka mielestä mielenosoitukset ovat vain ajan ja rahan haaskuuta.

"Niillä ei saavuteta yhtään mitään", Wallace tuhahti. Leadenhallin Marketiin viikoittaiselle kengänkiilurukselle ja iltapäivätoipille saapunut Wallace aikoo tulla töihin kuten aina, hyvin istuvassa puvussa.

"Tuskin täällä mitään isoa tapahtuu. Edellisellä kerrallakin mediassa vaahdotettiin, mutta olisi yksi McDonald'sin ikkuna rikottu. Tulee varmasti paljon ihmisiä, mutta harva heistä aiheuttaa ongelmia", sanoi Wallace.

Tunnelma Cityssä oli kuitenkin jo tiistaina jännittynyt. Poliiseja ja turvamiehiä parveili kaduilla selvästi normaalia enemmän. Yhdysvaltain presidentti Barack Obama saapui Stanstedin lentokentälle illalla kello kymmenen Suomen aikaa.

Jo kolmen jälkeen iltapäivällä poliisi sulki laajan alueen Bankin metroaseman ympärillä lähellä Englannin keskuspankia. Paikalta löytyi epäilyttäviä paketteja, joka ei kuitenkaan ollut vaarallinen.

"City on normaalisti hyvin turvallinen paikka. Toivottavasti mitään välikohtausta ei tule", sijoituslallalla työskentelevä Waseem Khan sanoi odotellessaan Bankin metroaseman avautumista.

Khan korosti, että nyt ei ole aika riidellä. "Nyt pitäisi tehdä yhteistyötä, jotta tästä vakavasta kriisistä selvitäisiin."

Poliisi tarkkaili tiistaina suoraa videokuvaa, jota Lontoon keskusta-alueen 3 000 valvontakamera välittivät.

Globalisaation vastustajat haluavat näyttää voimansa G20-kokouksessa

► Talouskriisin on arveltu nostattavan uuden aktivismin aallon

Jessikka Aro
HELSINGIN SANOMAT

► Globalisaatiokriittinen liike haluaa näyttää voimansa Lontoon G20-huippukokouksen yhteydessä järjestettävien mielenosoitusten avulla.

Luantaina noin 35 000 ihmistä osoitti jo mieltään Lontoossa, ja tuleviin protesteihin odotetaan osallistujia myös Britannian ulkopuolelta, kuten Saksasta ja Ranskasta.

Mielenosoitukset muistuttavat toteutukseltaan ja ideologialtaan kymmenen vuoden takaisia globalisaatiokriittisiä suurmielenosoituksia, joita järjestettiin poliittisten ja talousinstituutioiden kokouksissa muun muassa Seattlesta ja Genovassa.

Vuoden 2001 Genovan väkivaltaisten mielenosoitusten jälkeen globalisaatiokriittisen liikkeen on sanottu eläneen hiljaiseloa. Tutkijat ovat arvelleet, että finanssikriisi tai ilmastonmuutos voisi käynnistää uuden aktivismin aallon.

Rajuiksi ennakoituista G20-mielenosoituksista huolimatta uutta nousua ei ole vielä näkyvissä, sanoo aktivismina tutkinnut Arto Lindholm.

"Finanssikriisin vuoksi järjestetään enintään muutamia lyhyitä mellakoita", hän arvioi.

Lontoossa asuvan kansalaisaktivistin ja tutkijan Hanna Kuuselan mukaan liike taas ei ole elänyt hiljaiseloa, vaan suurmielenosoitusten lisäksi se on ottanut käyttöön monipuolisempia vaikutuskeinoja, kuten lobbaamisen ja kriittisen tiedon levittämisen.

"Näkyväksi liike on muuttunut talouskriisin myötä ja yleisen turhautumisen lisääntyä."

Britit ovat turhautuneet finanssikriisiin Kuuselan mukaan voimakkaasti, sillä sen vaikutukset tuntuvat roimasti lisääntyneenä työttömyytenä rajummin kuin Suomessa. Mielenosoittajat syöttävät kriisistä Lontoon pankkiireita ja rahoittajia.

Luantain protesteihin osallistui enimmäkseen globalisaatiokriittisen liikkeen valtavirtaan kuuluvia järjestöjä, kuten Greenpeace ja Corporate Watch, mutta tuleviin G20-vastaisiin mielenosoituksiin odotetaan useita epävirallisia ryhmittymiä.

Protesteihin odotetaan myös anarkisteja ja militantteja aktivisteja, ja osa mielenosoittajista on ilmoittanut aikovansa pilata huippukokouksen ja tuovansa kaaoksen Lontoon.

Lindholm mukaan väkivallalla uhkaaminen on joidenkin järjestöjen perinteinen keino huomion saamiseksi.

"Mielenosoittajat mieluummin luovat tunnelmaa riistämällä tilanteesta tilanteesta kuin käyttävät varsinaista väkivaltaa. Se riittää luomaan yhteisöllisyyttä aktivistien kesken ja saa median kiinnostumaan."

Ennen kaikkea Lontoon mielenosoitusten taustalla on tarve osoittaa, että globalisaatiokriittinen liike on yhä olemassa ja voi hyvin, sanoo yhdysvaltalainen aktivisti ja tutkija Jeffrey S. Juris.

Lisäksi mielenosoituksissa aktivistit voivat tavata toisiaan ja vahvistaa yhteenkuuluvuuttaan", Juris sanoo.

Kuusela osallistui lauantain mielenosoitukseen, jossa oli hänen mukaansa hyvä tunnelma.

"Vaikka ongelmia oli odotettu, mikään ei mennyt pieleen", hän kertoo.

huhu jopa aktivistien uudesta sukupolvesta.

Suomesta ei Lontoon ole lähdössä ainakaan suuria mielenosoittajaryhmiä.

Talouskriisin vuoksi globalisaatiokriittisellä aatteella olisi nyt enemmän kysyntää kuin koskaan, sillä finanssikriisi yhdistää ihmisiä eri puolilla maailmaa, sanoo kansalaisaktivisti Thomas Wallgren.

"Uutta nousua estää se, että liikkeeltä puuttuu kattava uudistusohjelma", hän sanoo.

Myös Suomen Attac-järjestön puheenjohtajan Mikko Saulin mukaan nykytilanteesta olisi mahdollisuus aktivismin uudelle kukoistukselle.

"Mutta kysymys kuuluu, kannavoituko talouskriisin synnyttämä aktivismi paikallisesti vai globaalisti."

TAUSTA

"Ennustimme talouskriisin vuosia sitten"

► Globalisaatiokriittinen liike syntyi 1990-luvun alussa vastustamaan monikansallisten suuryritysten poliittista valtaa ja uusliberalistista talouspolitiikkaa.

Eri puolilla maailmaa toimivan liikkeen ytimessä ovat lukuisat kansalaisjärjestöt ympäristöliikkeistä ay- ja ihmisoikeusjärjestöihin ja rauhanpuolustajiin. Tärkeimpiä vaikutuskeinoja ovat vuodesta 2001 järjestetyt Maailman sosiaalifoorumit ja paikallisten sosiaalifoorumit.

Nykyään liike kampanjoi myös globaalia epäoikeudenmukaisuutta vastaan, ja sen asialistan kärjessä on kansainvälisen talouden puutteellisten sääntelymekanismien arvostelu. Perinteisiä protestoinnin kohteita ovat olleet suuret kansainväliset talousinstituutiot, kuten Maailmanpankki, Kansainvälinen valuuttarahasto IMF ja Maailman kauppajärjestö WTO.

Liikkeen edustajat ennustivat talouskriisin jo vuosia sitten, sanoo tutkija ja kansalaisaktivisti Hanna Kuusela.

"Liike on yrittänyt 15 vuotta sanoa, että talouspolitiikka on ollut riskialtista ja sääntelyn tarpeessa", Kuusela sanoo.

Nyt globalisaatiokriittikoiden tärkein tehtävä on hänen mukaansa osoittaa, että nykyjärjestelmällä on olemassa vaihtoehtoja.

Esimerkiksi pankkien elvyttäminen pitäisi Kuuselan mukaan hoitaa muulla tavalla kuin syyttämällä niille rahaa. "Elvytyksen pitäisi tarkoittaa myös poliittisen vallan ulottamista pankkien toiminnan sääntelyyn", Kuusela sanoo.

Seattlesta Genovaan 1999–2001: Globalisaatiokriittinen liike muistetaan väkivaltaisista mellakoista

Mielenosoittaja ja mellakkapoliisi olivat vastakkain Seattlesta sen jälkeen, kun poliisi oli ampunut kynnepölyä protestojen joukkoon kaupungin keskustassa marraskuussa vuonna 1999.

Kasvonsa peittänyt mielenosoittaja käveli palavan barrakadin ohi Göteborgin mellakoiden aikana kesäkuun puolivälissä 2001.

Poliisit peruuttivat autolla kuolleen mielenosoittajan päälle Italian Genovassa heinäkuussa 2001. Sitä ennen poliisi oli ampunut hänet kuoliaksi.

Seattle, marras- ja joulukuun vaihe 1999 Maailman kauppajärjestön WTO:n kokous

Vapaakauppaa, globalisaatiota ja suuryhtiöiden valtaa vastustaneet mielenosoittajat estivät valtuutettujen pääsyn WTO:n

kokouksiin. Osin rauhallisinkin mielenosoituksiin osallistui kymmeniätuhansia ihmisiä. Kaupunki muuttui taistelutanteeksi, kun poliisi alkoi ampuu kynnepölyä mielenosoittajia kohti.

Kokous epäonnistui, yli 600

ihmistä pidätettiin ja tuhansia loukkaantui.

Praha, syyskuu 2000 Maailmanpankin ja Kansainvälisen valuuttarahaston IMF:n kokous

Arviolta 10 000 ihmistä osoitti

mieltään. Mielenosoitukset muuttuivat täydeksi rähinäksi, kun mielenosoittajat alkoivat heitellä katukiviä ja polttopulloja poliiseja kohti. Poliisi vastasi vesikytelein ja kynnepölyllä. Satoja pidätettiin ja kymmeniä loukkaantui.

Göteborg, kesäkuu 2001 EU:n ja Yhdysvaltain huippukokous

EU:n, George W. Bushin ja globalisaation vastustajien mielenosoitukset muuttuivat väkivaltaiseksi mellakoinniksi pian sen jälkeen kun Yh-

dysvaltain tuolloinen presidentti George W. Bush saapui kaupunkiin.

Mielenosoituksiin osallistui myös ääriyrhmiä, yhteensä mielenosoittajia oli noin 20 000. Yli tuhat pidätettiin ja lähes 150 ihmistä loukkaantui.

Genova, heinäkuu 2001 Teollisuusmaiden G8-kokous

Mielenosoittaja kuoli poliisin luotiin, kun poliisi ja mielenosoittajat ottivat väkivaltaisesti yhteen. Suuri osa noin sadastatuhannes-

ta mellakoitsijasta oli anarkisteja, jotka tuhosivat silmittömästi kaappoja ja autoja. Mielenosoituksia on sanottu Euroopan lähihistorian verisimmiksi. Satoja loukkaantui ja kymmeniä pidätettiin.